

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 548/2025
29.05.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Светлана Томић Јокић, председника већа, Бојане Пауновић, Дијане Јанковић, Миролуба Томића и Татјане Вуковић, чланова већа, са саветником Сањом Живановић, записничаром, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела крађа из члана 203. став 1. КЗ, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Виолете Бојовић, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Крагујевцу К 670/23 од 27.11.2024. године и Вишег суда у Крагујевцу Кж1 62/25 од 05.03.2025. године, у седници већа одржаној дана 29.05.2025. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ, као основан, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Виолете Бојовић, па се укидају правноснажне пресуде Основног суда у Крагујевцу К 670/23 од 27.11.2024. године и Вишег суда у Крагујевцу Кж1 62/25 од 05.03.2025. године и предмет враћа првостепеном суду на поновно одлучивање.

Образложење

Пресудом Основног суда у Крагујевцу К 670/23 од 27.11.2024. године окривљени АА оглашен је кривим због кривичног дела крађа из члана 203. став 1. КЗ и изречена му је условна осуда тако што му је утврђена казна затвора у трајању од четири месеца и истовремено одређено да се утврђена казна затвора неће извршити, ако окривљени у року проверавања од једне године од правноснажности пресуде не учини ново кривично дело. Истом пресудом, оштећеној „ЕПС Дистрибуција“ доо Београд-огранак „Електродистрибуција“ Крагујевац, досуђен је имовинскоправни захтев у износу од 49.006,123 динара који је окривљени дужан да плати у року од 60 дана од дана правноснажности пресуде. За износ преко досуђеног до траженог имовинскоправног захтева, оштећена „ЕПС Дистрибуција“ доо Београд-огранак „Електродистрибуција“ Крагујевац, упућена је на парнични поступак. Окривљени је обавезан да накнади трошкове кривичног поступка ближе одређене у изреци пресуде.

Пресудом Вишег суда у Крагујевцу Кж1 62/25 од 05.03.2025. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА, а пресуда Основног суда у Крагујевцу К 670/23 од 27.11.2024. године потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости благовремено је поднела бранилац окривљеног АА, адвокат Виолета Бојовић, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји захтев за заштиту законитости, укине побијане пресуде и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање.

Врховни суд је примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног доставио Врховном јавном тужилаштву, у складу са чланом 488. став 1. КЗ и у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Врховног јавног тужилаштва и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је основан.

Основано се захтевом за заштиту законитости бранилац окривљеног АА, адвоката Виолете Бојовић, указује да је у поступку који је претходио доношењу побијаних правноснажних пресуда учињена повреда закона из члана 74. ЗКП.

Наиме, одредбом члана 74. тачка 2) ЗКП прописано је да окривљени мора имати браниоца ако се поступак води због кривичног дела за које је прописана казна затвора од осам година или тежа казна-од првог саслушања, па до правноснажног окончања кривичног поступка.

Из списка предмета произилази да је оштећена „ЕПС Дистрибуција“ доо Београд-огранак „Електродистрибуција“ Крагујевац поднела кривичну пријаву против окривљеног АА због кривичног дела тешка крађа из члана 204. став 2. КЗ, чији наводи су окривљеном АА прочитани пре саслушања пред јавним тужиоцем Основног јавног тужилаштва у Крагујевцу на записнику „Кт 1248/23“ од 10.05.2023. године, када је изјавио да ће одбрану изнети сам, без присуства браниоца.

У уводу предметног записника, наведено је да је састављен у поступку против окривљеног АА „због постојања основа сумње да је *извршила* кривично дело из члана 203. став 1. КЗ“, што су наводи који не одговарају наводима из кривичне пријаве нити записнику о испитивању сведока ББ „Кт 1248/22“ од 25.05.2023. године, односно записнику о испитивању сведока ВВ, „Кт 1248/22“ од 27.06.2023. године, у којима је наведено да су састављени у поступку против окривљеног АА „због постојања основа сумње да је извршио кривично дело из члана 204. став 2. КЗ“.

Према налажењу Врховног суда, из изнетог стања у списима предмета јасно произилази да је окривљени АА, у поступку пред јавним тужиоцем Основног јавног тужилаштва у Крагујевцу на записнику „Кт 1248/23“ од 10.05.2023. године саслушан због постојања основа сумње да је извршио кривично дело тешка крађа из члана 204. став 2. у вези става 1. КЗ, иако је у његовом уводу наведено да је реч о другом кривичном делу, односно кривичном делу крађа из члана 203. став 1. КЗ. Осим тога, оптужним предлогом јавног тужиоца Основног јавног тужилаштва у Крагујевцу Кт 372/23 од 03.07.2023. године окривљеном АА стављено је на терет кривично дело тешка крађа из члана 204. став 2. у вези става 1. КЗ, а који је по пријему судија

појединац вратио јавном тужиоцу уз наредбу да окривљеног саслуша у присуству браниоца и одреди вештачење ради утврђивања количине неовлашћене потрошње електричне енергије. По овој наредби јавни тужилац је само делимично поступио тако што је наредио вештачење које је обављено, а потом суду доставио измењен оптужни предлог од 06.10.2023. године, којим је тек тада окривљеном ставио на терет кривично дело крађа из члана 203. став 1. КЗ.

Имајући у виду наведено стање у списима предмета, Врховни суд налази да се основано захтевом за заштиту законитости указује да је у конкретном случају окривљеном АА, повређено право на одбрану, јер није имао браниоца од момента првог саслушања пред јавним тужиоцем Основног јавног тужилаштва у Крагујевцу, иако је у конкретном случају одбрана била обавезна, с обзиром да се кривични поступак против окривљеног водио због кривичног дела тешка крађа из члана 204. став 2. у вези става 1. КЗ за које је прописана казна затвора од једне до осам година. Притом, околност да је окривљени на записнику приликом првог саслушања пред јавним тужиоцем, изјавио да ће се бранити сам, без утицаја је на истакнуту повреду закона, с обзиром на изричиту одредбу члана 76. став 1. ЗКП, која јасно прописује да ће у том случају јавни тужилац или председник суда пред којим се води поступак, за даљи ток поступка решењем поставити браниоца по службеној дужности окривљеном.

На наведени начин, према налажењу Врховног суда, у поступку који је претходио доношењу побијаних пресуда и самом побијаном првостепеном пресудом, учињена је повреда закона из члана 74. тачка 2) ЗКП, коју није отклонио другостепени суд у поступку по жалби на првостепену пресуду, иако је на ову повреду закона бранилац окривљеног указивао у жалби.

Сходно наведеном, Врховни суд је усвојио као основан захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Виолете Бојовић, укинуо побијане пресуде и предмет вратио првостепеном суду на поновно одлучивање.

У поновном поступку, првостепени суд ће отклонити повреду закона на коју му је указано овом пресудом, након чега ће бити могућности да донесе правилну и на закону засновану одлуку.

Из изнетих разлога, Врховни суд је на основу члана 492. став 1. тачка 1) ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

**Записничар-саветник
Сања Живановић,с.р.**

**Председник већа-судија
Светлана Томић Јокић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић